

VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETO AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Akademinės etikos kodeksu (toliau – Kodeksas) siekiama užtikrinti akademinės bendruomenės nuomonių įvairovę, atvirumą idėjoms, tarpusavio pagarbą, pasitikėjimą, toleranciją, Vilniaus Gedimino technikos universiteto (toliau – VILNIUS TECH arba universitetas) autonomijos derinimą su atskaitomybe valstybei ir visuomenei.

2. Kodeksas priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vilniaus Gedimino technikos universiteto statutu (toliau – Statutas), Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, atsižvelgiant į VILNIUS TECH tradicijas ir vertybes.

3. Pagrindinės Kodekse vartojamos sąvokos:

3.1. **Akademinė bendruomenė** – VILNIUS TECH bendruomenės dalis, kurią sudaro studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, tyrėjai, emeritai ir garbės profesoriai, kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo ir (ar) studijų veikloje.

3.2. **Akademinė etika** – visuma visuotinai pripažintų vertybių, principų ir mokslinių praktikų, užtikrinančių mokslinės veiklos ir mokslo (meno) skaidros, studijų ir su studijomis susijusios veiklos skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, atsakomybę, asmenų lygybę, nediskriminavimą, akademinę laisvę, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumą, pasitikėjimą ir pagarbą.

3.3. **Anoniminis pranešimas** – VILNIUS TECH gautas pranešimas, pagal kuriame pateiktą informaciją nėra galimybės pranešimą pateikusį asmenį identifikuoti arba patikrinti pranešimo autentiškumo.

3.4. **Artimi asmenys** – suinteresuoto asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, nepriklausomai nuo to, ar partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka (toliau – partneris), taip pat jų ir suinteresuoto asmens tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

3.5. **Bendruomenė** – visi VILNIUS TECH darbuotojai, akademinė bendruomenė, įskaitant kviestinius dėstytojus bei mokslo (meno) darbuotojus, asmenis, VILNIUS TECH veikloje dalyvaujančius pagal mainų ar bendradarbiavimo programas, VILNIUS TECH valdymo organų narius.

3.6. **Diskriminacija** – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

3.7. **Etika** – visuma visuotinai pripažintų vertybių, užtikrinančių veiklos skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, visuose veiklos procesuose dalyvaujančių asmenų lygybę, pasitikėjimą, pagarbą, nediskriminavimą, atsakingumą, tausų išteklių vartojimą, intelektinės nuosavybės apsaugą.

3.8. **Etikos komisija** – VILNIUS TECH Senato sudarytas Teisės ir etikos komitetas, įgaliotas nagrinėti skundus dėl VILNIUS TECH bendruomenės narių etikos pažeidimų.

3.9. **Interesų konfliktas** – situacija, kai asmuo, vykdydamas darbinės pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo paties arba jam artimų asmenų privačiais interesais.

3.10. **Mokslo procesas (veikla)** – VILNIUS TECH veiklos ir procesai, kurių metu

kuriamos mokslinės žinios, taikant mokslinių tyrimų metodus organizuojama ir vykdoma kūrybinė veikla, su moksliniais tyrimais, meno kūryba supažindinama visuomenė.

3.11. **Nepagrįstas pranešimas** – pranešimas, kuriuo siekiama pakenkti skundžiamajam arba jį pažeminti. Nepagrįstu pranešimu nelaikomas pranešimas dėl galimo akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimo, jeigu pagal turimą informaciją Pranešėjas gali manyti, kad jo teisės yra pažeistos.

3.12. **Nepriekaištinga reputacija** – asmens nepriekaištingos reputacijos statusą patvirtinančių aplinkybių visuma. Aplinkybės, patvirtinančios nepriekaištingą reputaciją: 1) elgesys, atitinkantis akademinės etikos vertybes – akademinio sąžiningumo, intelektinės nuosavybės apsaugos principus; 2) asmuo nėra įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikalstamą veiką; 3) asmuo nebuvo atleistas iš darbo ar užimamų pareigų už drausmės pažeidimus; 4) nepiktinaudžiauja alkoholiu, nevartoja narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų.

3.13. **Nukentėjęs** – bendruomenės narys, kurio atžvilgiu kitas bendruomenės narys elgėsi neetiškai.

3.14. **Pranešėjas** – asmuo, raštu pateikęs pranešimą Etikos komisijos pirmininkui arba rektoriui.

3.15. **Pranešimas** – rašytinis informacijos apie neetišką elgesį pateikimas.

3.16. **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys, kuriuo siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

3.17. **Savanaudiška paskata** – asmens siekis gauti bet kokios naudos arba išvengti atsakomybės, materialinių išlaidų.

3.18. **Seksualinis priekabiavimas** – nepageidaujamas užgaulus žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, kai tokį elgesį lemia savanaudiškos paskatos arba tikslas pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką. *Seksualinio priekabiavimo veiksmai* gali pasireikšti prisilietimu (pvz., plekšnojimu, glostymu, grybštelėjimu, siekimu pabučiuoti, bučiavimu, kai asmuo išreiškė aiškų nesutikimą), persekiojimu, lytinių santykių siekimu ar lytiniais santykiais, kai asmuo išreiškė aiškų nesutikimą. *Seksualinio priekabiavimo neverbaliniai veiksmai* apima seksualinio turinio filmuotos medžiagos, nuotraukų, piešinių ar kitų vaizdinių priemonių rodymą, siuntimą ar dovanojimą, genitalijų rodymą. *Seksualinio priekabiavimo verbaliniai veiksmai* apima seksualinio turinio pasisakymus ar užuominas, žeminančias moteris ir vyrus ar lytį dėl fizinių savybių ir manierų, seksualinio turinio pasisakymus, kuriais siekiama pasityčioti iš kito asmens, pasimatymų, apsikabinimų reikalavimą, kai asmuo išreiškė aiškų nesutikimą.

3.19. **Skundžiamasis** – asmuo, dėl kurio pateiktas pranešimas apie jo galimai neetišką elgesį.

3.20. **Studentai** – asmenys, studijuojantys VILNIUS TECH pagal studijų programas arba doktorantūroje, įskaitant asmenis, atvykusius VILNIUS TECH studijuoti pagal studijų mainų programas, sudariusius sutartį su VILNIUS TECH ginti disertaciją eksternu, taip pat klausytojai, t. y. asmenys, besimokantys VILNIUS TECH pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas arba atskirus studijų dalykus (modulius).

3.21. **Studijų ir mokslinių tyrimų organizavimas ir administravimas** – studijų, mokslo procesų planavimas, aprūpinimas materialiniais, techniniais ir žmogiškaisiais resursais, priėmimo studijuoti, kvietimo dalyvauti moksliniuose tyrimuose ar kituose mokslo procesuose skelbimas, konsultavimas apie studijas, studijų, mokslo sutarčių sudarymas, mokslo darbuotojų ir pedagogų kvalifikacijos vertinimas ir kita veikla, reikalinga studijoms ir (arba) mokslinei veiklai vykdyti ir (arba) organizuoti, išsilavinimą, aukštojo mokslo kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų išdavimas.

3.22. **Studijų pasiekimai** – studijų laikotarpiu studento arba klausytojo įgytos žinios, supratimas, gebėjimai ir įgūdžiai.

3.23. **Studijų procesas** – mokymo paslaugų pagal VILNIUS TECH studijų programas

teikimo veikla ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintiems asmenims, įskaitant šių asmenų pasiekimų vertinimo, baigiamųjų darbų gynimo procedūras.

3.24. Kitos Kodekse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto Statute.

4. Kodeksas taikomas visiems VILNIUS TECH bendruomenės nariams.

5. Bendruomenės nariai privalo laikytis aukščiausių etikos standartų veikdami VILNIUS TECH ir už jo ribų.

6. Bendruomenės nariams garantuojama teisė laisvai reikšti savo mintis, kurti, atlikti mokslinius tyrimus. Siekiant šių tikslų Kodekse yra įtvirtinti etiško elgesio principai ir atsakomybė už jų nesilaikymą.

II SKYRIUS BENDRIEJI ETIKOS REIKALAVIMAI

7. VILNIUS TECH bendruomenės nariai savo veiksmuose vadovaujasi studijų ir mokslo proceso skaidrumo, akademinio sąžiningumo, teisingumo, intelektinės nuosavybės apsaugos, nediskriminavimo ir priekabiavimo draudimo principais, nustatytais Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme ir kituose įstatymuose.

8. Kiekvienas VILNIUS TECH bendruomenės narys privalo gerbti kitų asmenų orumą, mandagiai ir pagarbiai bendrauti, savo elgesiu užtikrinti darbo aplinką, kurioje kiti asmenys nepatirtų priešiško, neetiško, žeminančių, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kurie gali pasireikšti per asmeninį kontaktą, telefonu, laiškais, elektroniniais laiškais, visuomenės informavimo priemonėse, socialiniuose tinkluose ar kitomis elektroninėmis ir rašytinėmis priemonėmis.

9. VILNIUS TECH siekiama užtikrinti sąžiningą ir skaidrą bendruomenės narių priėmimą į darbą, konkursų organizavimą, bendruomenės narių darbo rezultatų vertinimą. VILNIUS TECH garantuojama, kad studijų rezultatų vertinimas, sprendimai dėl įdarbinimo, konkursų organizavimo pareigoms užimti, atestavimo, studentų ir klausytojų (toliau kartu vadinami studentais) priėmimo studijuoti, mokslinių laipsnių, pedagoginių vardų suteikimo būtų priimami pagal iš anksto paskelbtus kriterijus, juos visiems taikant vienodai.

10. Bendruomenės nariams garantuojama akademinė laisvė. Akademinė laisvė reiškia bendruomenės narių teisę atvirai reikšti požiūrį į dėstymo kokybę, studijų ir mokslinių tyrimų organizavimą ir administravimą, išreikšti savo kritines pastabas, laisvę plėtoti mokslinę veiklą, laisvę rinktis tyrimų temas, šaltinius, metodus. VILNIUS TECH siekiama apsaugoti bendruomenės narius nuo suvaržymų, galimo spaudimo ir įtakos jiems darymo bei palaikyti kritinio mąstymo ir atvirų svarstymų atmosferos tradicijas. Atsakingas naudojimasis akademinė laisve reikalauja, kad bendruomenės nariai tokią pat teisę pripažintų ir kitiems bendruomenės nariams. Atsakingam naudojimuisi akademinė laisve prieštarauja:

10.1. reiškiami nepagarba kitų bendruomenės narių nuomonei;

10.2. bendruomenės narių teisės išsakyti ir ginti savo nuomonę VILNIUS TECH sprendžiamais administraciniais, mokslo ir studijų procesų bei kitais klausimais ribojimas;

10.3. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ribojimas;

10.4. dalyvavimas moksliniuose tyrimuose, žinant arba numanant, kad šie tyrimai sukelia arba gali sukelti žalą žmogui, gamtai, visuomenei ar kultūrai;

10.5. mokslinio tyrimo atlikimas nepatvirtinus atitikties mokslinių tyrimų etikai, kai jos vertinimas yra būtinas;

10.6. mokslinio tyrimo atlikimas negavus informuoto asmens (tyrimo dalyvio) sutikimo;

10.7. kiti veiksmai, ribojantys akademinę laisvę.

11. Bendruomenės nariai, sudarydami susitarimus, privalo įvertinti tokių susitarimų turinį etikos ir interesų konflikto valdymo požiūriu ir nesudaryti susitarimų, kurie gali neatitikti akademinės etikos reikalavimų dėl finansavimo šaltinio, partnerių ar bendradarbių reputacijos, veiklos pobūdžio, siekiamo rezultato, rezultato panaudojimo tikslo ar kitų priežasčių.

12. Bendruomenės narių tarpusavio santykiai yra grindžiami geros moralės, tarpusavio pagarbos, sąžiningumo, sąžiningos konkurencijos, nešališkumo, nediskriminavimo, kolegiškumo, lojalumo VILNIUS TECH bei akademinio bendradarbiavimo, atvirumo ir skaidrumo principais. Šiuos principus pažeidžia:

12.1. bet kokios formos bendruomenės narių diskriminavimas, taip pat tokio diskriminavimo toleravimas;

12.2. išreikštas bendruomenės nario gebėjimų, pažiūrų ar asmeninių savybių menkinimas;

12.3. naudojimas labiau pažeidžiamais (dėl pavaldumo ar kitų socialinių santykių) asmenimis dėl savanaudiškų paskatų;

12.4. bendruomenės nariams skirtos informacijos nuslėpimas ar įpareigojimų tokios informacijos neatskleisti davimas kitiems bendruomenės nariams;

12.5. konfliktų VILNIUS TECH bendruomenėje inicijavimas ar kurstymas, apkalbos;

12.6. vadovaujantis įstatymais ar VILNIUS TECH teisės aktais konfidencialia laikomos informacijos paviešinimas arba galimybių sudarymas šią informaciją sužinoti kitiems asmenims, taip pat konfidencialios informacijos aptarinėjimas su kitais asmenimis (žodžiu, raštu, elektroninėje erdvėje ar kitais būdais ir priemonėmis), išskyrus atvejus, kai pagal VILNIUS TECH nustatytą tvarką asmuo pretenduoja eiti pareigas ir jo akademinį, karjeros pasiekimų, patirties, profesinių ir asmens savybių aptarimas yra būtinas dėl tinkamumo eiti pareigas vertinimo;

12.7. veiksmai, turintys priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo požymių, pasireiškiantys nepageidaujamais fiziniais, verbaliniais ar neverbaliniais veiksmais;

12.8. bet kokio pobūdžio atlygio reikalavimas, kai šis reikalavimas siejamas su sprendimų (ne)priėmimu, taip pat tokio atlygio davimas ir priėmimas;

12.9. nepagrįstas pranešimas kito bendruomenės nario atžvilgiu;

12.10. kiti veiksmai, turintys bauginimo ar kitokio neigiamo poveikio požymių, taip pat veiksmai, kuriais žeminamas bendruomenės nario vardas.

13. Bendruomenės nariai privalo:

13.1. studijų procese ir mokslo veikloje laikytis akademinio sąžiningumo;

13.2. inicijuodami ir (ar) vykdydami projektus, siejamus su VILNIUS TECH vardu, siekti, kad jų rezultatai tarnautų VILNIUS TECH siekiams ir būtų pagal galimybes viešai prieinami;

13.3. pranešti pagal kompetenciją VILNIUS TECH etikos komisijai (toliau – Komisija) pagrįstą informaciją apie galimus akademinės etikos pažeidimus;

13.4. vengti interesų konflikto, galimas interesų konflikto situacijas spręsti laikantis VILNIUS TECH nustatytos tvarkos, apie susidariusį arba galimą interesų konfliktą informuoti tiesioginį vadovą;

13.5. atsisakyti naudotis balsavimo teise, kai sprendžiamas rinkimo į pareigas, atestavimo, finansavimo, nuobaudos skyrimo ar skatinimo klausimas jam pačiam ar artimam asmeniui;

13.6. elgtis socialiai atsakingai veikiant ne tik VILNIUS TECH, bet ir už jo ribų;

13.7. užtikrinti, kad jų veikla, elgesys nemenkintų VILNIUS TECH vardo ir dalykinės reputacijos.

14. Bendruomenės nariai privalo atsakingai, taupiai, sąžiningai ir tik su VILNIUS TECH susijusioms veikloms naudoti VILNIUS TECH vardą, simboliką, naudoti VILNIUS TECH finansiniais, materialiais, žmogiškaisiais ir intelektualiais ištekliais. Neleistina naudoti VILNIUS TECH išteklių politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui.

III SKYRIUS PEDAGOGINĖS IR MOKSLINĖS VEIKLOS ETIKA

15. Dėstytojų ir mokslo (meno) darbuotojų (toliau – akademiniai darbuotojai) elgesys turi būti akademinės etikos pavyzdžiu kitiems bendruomenės ir visuomenės nariams. Akademiniai darbuotojai privalo laikytis etiško elgesio ne tik VILNIUS TECH patalpose, teritorijoje, bet ir visuomenėje, profesinėje veikloje, kuri vykdoma ne VILNIUS TECH, taip pat bendraudami su kitais mokslininkais, studentais, visuomenės nariais.

16. Akademinį darbuotojų santykis su studentais grindžiamas geros moralės, tarpusavio pagarbos, sąžiningumo, nešališkumo, nediskriminavimo, akademinio bendradarbiavimo, atvirumo, skaidrumo, teisingumo, intelektualinės nuosavybės apsaugos, priekabiavimo draudimo principais. Šiuos principus pažeidžia:

16.1. artimų asmeninio pobūdžio santykių tarp akademinio darbuotojo ir studento užmezgimas arba tokių santykių inicijavimas, kai asmenis sieja akademinis ryšys;

16.2. studijų pasiekimų vertinimo ar vadovavimo funkcijų prisiėmimas artimo asmens atžvilgiu;

16.3. bet kokio pobūdžio atlygio reikalavimas, kai šis reikalavimas siejamas su žinių vertinimo ar kitokiais studijoms svarbiais rezultatais, taip pat tokio atlygio davimas ir priėmimas.

17. Akademiniai darbuotojai turi sudaryti vienodas ir lygiavertes akademinį galimybių sąlygas visiems studentams. Akademiniai darbuotojai su studentais turi elgtis nešališkai, nepaisydami savo asmeninių simpatijų, studento politinių, religinių ar kitų įsitikinimų, lyties, rasės, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, ekonominės ar socialinės padėties, nesudaryti jokiam studentui privilegijų kitų studentų atžvilgiu.

18. Studento žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, atitinkantis studijų dalyko apraše nurodytus reikalavimus ir kriterijus.

19. Akademiniai darbuotojai privalo pranešti VILNIUS TECH administracijai turimą patikimą informaciją apie tokius studentų nesąžiningumo atvejus kaip plagiatas, nusirašinėjimas, duomenų falsifikavimas ar fabrikavimas, manipuliavimas duomenimis, egzaminų, įskaitų ar praktikos rezultatų klastojimas, naudojimas pašaline pagalba egzaminu ar vertinimo metu, svetimo rašto darbo ar jo dalies pateikimas kaip savo, rašto darbų rengimas kitiems studentams, įskaitant ne VILNIUS TECH studentus, rašto darbo pirkimas ir jo pateikimas kaip savo ar kitus studentų nesąžiningus veiksmus.

20. Studentų studijų pasiekimų ir akademinį darbuotojų kvalifikacijos įvertinimai negali būti siejami su (ne)dalyvavimu politinėje, visuomeninėje ar kitoje veikloje.

21. Akademiniai darbuotojai studijų proceso metu turi sudaryti galimybes studentams, turintiems specialiųjų (regėjimo, klausos, judėjimo ar kitų) poreikių ar mokymosi sutrikimų, atlikti užduotis jų specialiuosius poreikius labiausiai atitinkančiomis sąlygomis.

22. Akademiniai darbuotojai turi laikytis duomenų apie studentų studijų pasiekimus konfidencialumo reikalavimo. Siekiant tokio tikslo akademiniams darbuotojams:

22.1. draudžiama atskleisti tretiesiems asmenims informaciją apie studento studijų pasiekimų rezultatus ar kitokią su studijomis susijusią nenuasmenintą informaciją, išskyrus atvejus, kai studentas duoda tam sutikimą raštu (elektroniniu laišku, tekstine žinute, įrašu socialiniuose tinkluose, apklausos anketoje ar pan.);

22.2. draudžiama be studento sutikimo aptarinėti nenuasmenintus studento studijų pasiekimus, išskyrus atvejus, kai yra nagrinėjama studento apeliacija dėl studijų pasiekimo vertinimo ar sprendžiami kiti su studijomis susiję klausimai, kurių sprendimas nėra įmanomas be studijų pasiekimų rezultatų aptarimo. Visais atvejais akademinis darbuotojas, komentuodamas studentų pasiekimus, privalo elgtis mandagiai ir pagarbiai;

22.3. draudžiama naudoti privataus pobūdžio informaciją apie studentą mokymo ar mokslinio tyrimo tikslais, išskyrus tuos atvejus, jei tokiam naudojimui buvo gautas rašytinis studento sutikimas;

22.4. privalu užtikrinti, kad pastabos apie studento rašto darbą, nepateiktą viešam gynimui, nebūtų prieinamos tretiesiems asmenims, išskyrus VILNIUS TECH apeliacines komisijas, jeigu studentas pateikia apeliaciją dėl rašto darbo vertinimo, taip pat išskyrus valstybės institucijas, įgaliotas nagrinėti studentų skundus dėl studijų pasiekimų vertinimo.

23. Mokslinė veikla VILNIUS TECH turi būti vykdoma sąžiningai, moraliai ir atsakingai. Moksliniu tyrimu negali būti daroma žala žmogui, visuomenei, gamtai ir kultūrai. Bendruomenės nariai, vykstantys mokslinę veiklą, turi vadovautis atsakomybės ir akademinio sąžiningumo principais. Atsakomybės principas suprantamas kaip pareiga nuolat tobulinti

profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai vykdyti mokslinę veiklą. Akademinio sąžiningumo principą mokslinėje veikloje pažeidžia tokie veiksmai:

23.1. parašų, gyvenimo aprašymo, pasiekimų, mokslinės veiklos aprašymo, pažymų, ataskaitų duomenų ar rezultatų ir kitų mokslinei veiklai svarbių duomenų ar dokumentų klastojimas, įskaitant sąmoningą nesamo šaltinio nurodymą;

23.2. gautų tyrimo rezultatų, prieštaraujančių tyrimo hipotezei ir (ar) klausimams, ir (ar) tyrimo išvadų nutylėjimas;

23.3. klaidinančios informacijos apie tyrimo metodiką, finansavimo šaltinius, interesų konfliktą bei etiką pateikimas;

23.4. nepagrįstos bendraautorystės suteikimas arba bendraautorystės nenurodymas, netikro (išgalvoto) autoriaus nurodymas, taip pat nepagrįstas bendraautorystės siekimas;

23.5. tyrimo duomenų, kompiuterių programų, rankraščio pasisavinimas arba sąmoningas sugadinimas;

23.6. kiti veiksmai, kurie gali būti įvertinti kaip plagijavimas ar kitas akademinio sąžiningumo principo pažeidimas.

24. VILNIUS TECH draudžiamas plagiatas, kuriam būdingi šie požymiai:

24.1. asmuo, nurodydamas šaltinio ir (ar) jį nurodydamas netiksliai, naudoja pažodžiui ar nežymiai pakeisdamas žodžius ir (ar) sakinių struktūras, kitų asmenų idėjas, ištraukas iš rašytinio ar nerašytinio (vaizdo, garso ar kt.) šaltinio, kitokią informaciją;

24.2. asmuo pateikia kito asmens rašytą tekstą ar jo dalį be citavimo ženklų arba kitokio pobūdžio kito asmens teksto išskyrimo;

24.3. asmuo atlieka akademinį tiražavimą (atsikartojantį publikavimą) ir kitokius nesąžiningus veiksmus, dėl kurių yra pagrindas teigti, kad plagijavimo draudimas buvo pažeistas.

IV SKYRIUS STUDENTŲ AKADEMINĖ ETIKA

25. Studentai studijų procese vadovaujasi bendraisiais akademinio sąžiningumo principo reikalavimais. Studento akademinio sąžiningumo principą studijų procese pažeidžia:

25.1. nusirašinėjimas studijų pasiekimų vertinimo metu arba leidimas nuo savo darbo nusirašyti kitam asmeniui;

25.2. pasakinėjimas, ruošinukų naudojimas, elektroninio ar virtualiojo ryšio priemonių, kitų technologijų naudojimas, žinias tikrinančio asmens nurodymų nepaisymas ar kitas nesąžiningas elgesys studijų pasiekimų vertinimo metu;

25.3. veiksmai, pažeidžiantys Kodekse įtvirtintą akademinio sąžiningumo mokslinėje veikloje principą;

25.4. veiksmai, atitinkantys plagijavimo požymius;

25.5. to paties rašto ir kitų darbų, už kuriuos buvo gautas įvertinimas, pateikimas atsiskaitant, išskyrus atvejus, kai kursiniai ar kitokie rašto darbai ar jų dalys yra panaudojami baigiamajame darbe;

25.6. kito asmens pasitelkimas arba dalyvavimas kito asmens vardu pasiekimų vertinimo metu;

25.7. kitas studento elgesys, nederantis su Kodekse įtvirtintais sąžiningumo reikalavimais.

26. VILNIUS TECH skatintina praktika, kad studentai baigiamuosiuose, atsiskaitymo raštu darbuose patvirtintų, kad darbas atliktas savarankiškai ir sąžiningai.

V SKYRIUS PRANEŠIMŲ, SKUNDŲ DĖL ETIKOS PAŽEIDIMŲ PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

27. VILNIUS TECH bendruomenės nariai privalo ne tik patys laikytis teisės ir etikos normų, bet ir netoleruoti kitų asmenų neteisėto ar neetiško elgesio.

28. VILNIUS TECH bendruomenės narių etikos pažeidimų atvejus nagrinėja Etikos komisija, kurios sudėtį tvirtina Senatas. Etikos komisijos nariai privalo būti nepriekaištingos reputacijos. Atsižvelgiant į pranešimo apie galimą etikos pažeidimą specifiką, Etikos komisijos sudėtis konkrečiam pranešimui nagrinėti Senato pirmininko potvarkiu gali būti papildoma reikiamos kompetencijos specialistais (ekspertais, psichologu ar pan.).

29. Pranešimai apie etikos pažeidimus teikiami raštu per Dokumentų valdymo skyrių arba tiesiogiai rektoriui ar Etikos komisijos pirmininkui. Etikos komisijos sudėtis ir kontaktai skelbiami VILNIUS TECH tinklalapyje.

30. Pranešimai laikomi konfidencialia informacija. Etikos komisijos nariai, taip pat Dokumentų valdymo skyriaus darbuotojai, kiti VILNIUS TECH bendruomenės nariai, jeigu pranešimas buvo pateiktas per juos, privalo užtikrinti, kad jokia informacija apie pranešimą pateikusį asmenį, nukentėjusįjį asmenį (-is), taip pat apie pranešimo turinį nebus paviėšinta.

31. Pranešimas turi būti parašytas įskaitomai, pasirašytas, jame turi būti nurodyti konkretūs faktai, kuriais pranešėjas grindžia galimai neetišką skundžiamojo elgesį. Prie prašymo pridedami turimi įrodymai arba nurodomi liudytojai, galintys patvirtinti neetiško elgesio faktus.

32. Etikos komisija nenagrinėja pranešimų, jeigu skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme arba Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje; jeigu dėl pranešimo dalyko yra priimtas procesinis sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą; jeigu pranešimo tekstas yra neįskaitomas arba pranešimo turinys nesuprantamas; jeigu nuo pranešime nurodyto galimai neetiško elgesio, išskyrus seksualinio priekabiavimo atvejus, iki skundo padavimo yra praėję daugiau kaip 1 metai. Anoniminiai pranešimai nenagrinėjami, jeigu VILNIUS TECH rektorius arba Senato pirmininkas nenusprendžia kitaip.

33. Apie sprendimą nenagrinėti pranešimo Etikos komisija raštu informuoja pranešimą pateikusį asmenį ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos, informuodama pareiškėją apie VILNIUS TECH atsisakymą nagrinėti pranešimą, tokio atsisakymo motyvus ir pareiškėjo galimybę kreiptis dėl galimų akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimo į Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių. Jeigu Etikos komisijos sprendimas nenagrinėti pranešimo yra priimtas dėl to, kad pasibaigė pranešimo pateikimo VILNIUS TECH terminas, Etikos komisija apie tai papildomai informuoja Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių, kartu persiųsdama pranešimą bei kartu su juo gautą informaciją dėl galimo etikos pažeidimo.

34. Etikos komisija gali pradėti nagrinėti etikos pažeidimo atvejį ir be pranešimo, jeigu jai tampa žinoma informacija apie VILNIUS TECH bendruomenės nario galimai padarytą etikos pažeidimą.

35. Etikos komisijos pirmininkas, gavęs pranešimą apie galimą etikos pažeidimą, inicijuoja Etikos komisijos posėdžio sušaukimą. Posėdžiams vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pranešimas susijęs su Etikos komisijos pirmininku arba jei pirmininkas dėl kitų priežasčių negali sušaukti posėdžio arba jam vadovauti, posėdį šaukia ir jam vadovauja vyriausias amžiumi Etikos komisijos narys. Etikos komisijos posėdžiai gali vykti ir nuotoliniu būdu.

36. Etikos komisija privalo išnagrinėti gautą pranešimą, priimti sprendimą ir apie jį informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo dienos. Jeigu pranešimas nagrinėjamas tarpinstituciniu lygmeniu (pavyzdžiui, dėl neetiško elgesio dviejuose universitetuose tuo pačiu metu ar pan.), gautas pranešimas turi būti išnagrinėtas, priimtas sprendimas ir apie jį informuotas pareiškėjas ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo dienos. Etikos komisija pranešimo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

37. Etikos komisijos sprendimai įforminami protokolais, kuriuos pasirašo Etikos komisijos pirmininkas (pirmininkui posėdyje nedalyvaujant – pirmininkaujantis Etikos komisijos posėdžiui) ir posėdžio sekretorius. Siekiant surašyti protokolą, komisijos pirmininko sprendimu, apie tai informuojant posėdžio dalyvius, gali būti daromas posėdžio garso įrašas arba vaizdo įrašas, jeigu naudojama programinė įranga nesudaro galimybių daryti tik garso įrašą.

38. Etikos komisijos narys privalo nusišalinti nuo pranešimo nagrinėjimo, jeigu pranešimas yra pateiktas dėl jo paties, su juo tiesioginio pavaldumo santykiais susijusio asmens arba artimo asmens elgesio, taip pat jei jis pats, su juo tiesioginio pavaldumo santykiais susijęs arba jam artimas asmuo yra pranešėjas arba nukentėjęsysis.

39. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, Etikos komisijos yra informuojamas apie pranešimo turinį, jam pasiūlant per 5 darbo dienas raštu pateikti savo paaiškinimus dėl pranešime nurodyto galimo etikos pažeidimo. Paaiškinimų nepateikimas nėra kliūtis Etikos komisijai nagrinėti pranešimą ir dėl jo priimti sprendimą.

40. Pranešėjas, taip pat bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, turi teisę dalyvauti Etikos komisijos posėdžiuose, kuriuose nagrinėjamas pranešimas. Prieš Etikos komisijai balsuojant dėl sprendimo, posėdžio pirmininkas informuoja, kad visi posėdžio dalyviai, išskyrus Etikos komisijos narius, paliktų posėdžio patalpą. Jeigu posėdis vyksta nuotoliniu būdu, balsavimas vykdomas elektroninio ryšio priemonėmis. Tokiais atvejais posėdžio pirmininkas privalo perspėti posėdžio dalyvius, kurie nėra Etikos komisijos nariai, kad jie privalo atsijungti nuo nuotolinio posėdžio arba kitaip užtikrinti, kad balsavimo metu nuotoliniame posėdyje dalyvautų tik Etikos komisijos nariai.

41. Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma, balsuojant atvirai. Jeigu posėdyje dalyvaujančių Etikos komisijos narių balsai pasiskirsto po lygiai, Etikos komisijos posėdžiui pirmininkaujančio asmens balsas yra lemiamas.

42. Etikos komisija savo iniciatyva poveikio priemonių pažeidėjams netaiko, tačiau jas rekomenduoja, atsižvelgdama į etikos pažeidimo pobūdį, dažnumą (pirmą kartą ar pasikartojantis), kontekstą, trukmę, aplinkybes ir kt.

43. Priklausomai nuo padaryto etikos pažeidimo pobūdžio, jo sukeltų pasekmių, priemonių, kuriomis pažeidimas gali būti pašalinamas, pažeidimo padarymo motyvų, pasikartojamumo, kitų aplinkybių, etikos pažeidimai yra klasifikuojami į mažareikšmius, reikšmingus ir grubius.

44. Etikos komisija, išnagrinėjusi pranešimą ir nustatiusi etikos pažeidimą, priima sprendimą ir per penkias darbo dienas informuoja rektorių, pranešėją ir etiką pažeidusį asmenį (-is). Rektorius, gavęs Etikos komisijos sprendimą, atsižvelgęs į Etikos komisijos rekomendacijas dėl poveikio priemonių taikymo, gali taikyti šias poveikio priemones prieš etikos pažeidėją:

44.1. laikinas tam tikros akademinės veiklos suspendavimas (pvz., nušalinimas iš visuomeninių pareigų, kurias einant buvo padarytas pažeidimas; nušalinimas nuo vadovavimo doktorantams; nušalinimas nuo mokslo projektų vykdymo ar pan.);

44.2. asmeninis įspėjimas, viešai neatskleidžiant informacijos apie etikos pažeidimą;

44.3. viešas įspėjimas, viešai atskleidžiant informaciją apie etikos pažeidimą;

44.4. darbo sutarties nutraukimas be įspėjimo dėl darbuotojo kaltės (darbuotojams);

44.5. pašalinimas iš universiteto (studentams);

44.6. pašalinimas iš VILNIUS TECH valdymo organų (jei valdymo organą sudarė Senatas, rektoriaus teikimu pašalinimo iš valdymo organo klausimą taip pat svarsto Senatas).

45. Kartu su asmeniniu arba viešu įspėjimu etiką pažeidusiam garbės nariui Senato sprendimu gali būti atimtas (anuliuotas) VILNIUS TECH suteiktas garbės vardas arba emerito statusas. Jei etiką pažeidė mainų programos dalyvis, viešo įspėjimo atveju apie etikos pažeidimą papildomai informuojama ši asmenį siuntusi institucija. Akademinę etiką pažeidusiam asmeniui kartu su paskirta poveikio priemone gali būti rekomenduota išklaudyti etikos pažeidimų prevencijos mokymus, ištaisyti mokslo darbą, viešai atsiprašyti asmens, kurio atžvilgiu buvo pasielgta neetiškai, ir pan.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Nuasmeninti Etikos komisijos sprendimai viešai skelbiami VILNIUS TECH internetinėje svetainėje.

47. Reikšmingi ir grubūs akademinės etikos pažeidimai, jei juos padaro VILNIUS TECH darbuotojas (-ai), visais atvejais kartu yra ir šiurkštūs VILNIUS TECH darbo drausmės pažeidimai, už kuriuos taikoma Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatyta atsakomybė. Studentams, pažeidusiems akademinę etiką, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo, yra skiriamos VILNIUS TECH studijų nuostatuose numatytos nuobaudos.

48. Etikos komisija, išnagrinėjusi Pranešimą ir nustatčiusi, kad Skundžiamasis (-ieji) piktnaudžiavo įgaliojimais siekiant naudoti sau ar kitam (-iems) asmeniui (-ims), apie tai informuoja už korupcijos prevenciją VILNIUS TECH atsakingą darbuotoją (-us).

49. Jeigu Pranešimas yra dėl lygių galimybių pažeidimo, diskriminavimo, Etikos komisija Pranešimą gražina Pranešėjui, nurodydama, kad tokio pobūdžio pranešimus nagrinėja Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierius, taip pat Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos kontaktą, kuriuo Pranešimas gali būti pateikiamas.

50. Seksualinio priekabiavimo kaip vieno iš akademinės etikos pažeidimų ypatumai, šio pobūdžio pažeidimų nagrinėjimas detalizuotas Lietuvos universitetų rektorių konferencijos patvirtintose Seksualinio priekabiavimo prevencijos ir atvejų nagrinėjimo gairėse.

51. Jeigu VILNIUS TECH tampa žinoma apie kitų asmenų, nepriklausančių VILNIUS TECH bendruomenei (stojančiųjų, buvusių darbuotojų, kandidatų užimti pareigas VILNIUS TECH, siekiančių disertaciją ginti eksternu ir pan.) etikos pažeidimus, VILNIUS TECH apie pažeidimus informuoja kitus suinteresuotus asmenis (autorius, kuris plagijuojamas; institucijas, kuriose pažeidėjai dirba, mokosi ar pan.) arba teisėsaugos institucijas, jeigu pažeidimu yra padaroma žala VILNIUS TECH arba jeigu pažeidimas gali būti kvalifikuojamas kaip baudžiamoji veika.

52. Kodeksas tvirtinamas, keičiamas ir pripažįstamas netekusiu galios VILNIUS TECH senato nutarimu.

53. Kodeksas skelbiamas viešai VILNIUS TECH internetinėje svetainėje.

54. Bendruomenės narys, pradėjęs dirbti, eiti pareigas ar studijuoti VILNIUS TECH, informuojamas, kad privalo susipažinti su viešai paskelbtu Kodeksu.
